

VARĖNOS MIESTO VIETOS VEIKLOS GRUPĖS ĮGYVENDINAMOS VARĖNOS MIESTO 2023-2029 M. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS VIETOS PLĖTROS PROJEKTŲ ATRANKOS IR FINANSAVIMO SĄLYGŲ GAIRĖS PAREIŠKĖJAMS (ESF+), TEIKIANTIEMS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO PLANUS PAGAL KVIETIMĄ Nr. 11-134-K „SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PASIŪLOS IR PRIEINAMUMO DIDINIMAS, PLĖTOJANT INFORMAVIMO, TARPININKAVIMO, KONSULTAVIMO BEI SOCIOKULTŪRINES PASLAUGAS VARĖNOS MIESTE“

Vietos plėtros projektų įgyvendinimo planų atrankos ir finansavimo sąlygų gairės (toliau – Gairės) skirtos pareiškėjams, planuojantiems įgyvendinti projektą, finansuojamą pagal 2022–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos viešojo valdymo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 01-004-08-04-01 „Didinti visuomenės įsitraukimą į vietos problemų sprendimą“ veiklos „Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros metodo (BIVP) taikymas: parama vietos plėtros strategijų įgyvendinimui“ projektų finansavimo sąlygų aprašą¹ (toliau – Aprašas).

Šiose Gairėse nurodyti pagrindiniai reikalavimai pareiškėjams ir partneriams, projektams, tinkamoms finansuoti išlaidoms, kita esminė informacija, reikalinga teikiant projekto įgyvendinimo planą (toliau – PĮP), taip pat prioritetiniai vertinimo kriterijai, pagal kuriuos bus vertinami ir atrenkami projektai.

Remiama veikla: Įvairių socialinių paslaugų bei kitų reikalingų paslaugų ir pagalbos socialinę atskirtį patiriantiems gyventojams teikimas, socialinę atskirtį patiriančių gyventojų socialinių ryšių bendruomenėje stiprinimas (renginių, užsiėmimų organizavimas, vykdymas ir t. t.), siekiant prisidėti prie Strategijos veiksmo 1.1.1. „Socialinių paslaugų pasiūlos ir prieinamumo didinimas, plėtojant informavimo, tarpininkavimo, konsultavimo bei sociokultūrines paslaugas, skirtas gyventojų socialiniams ryšiams bendruomenėje stiprinti Varėnos mieste, įskaitant bendras veiklas / bendradarbiavimą su kitų miestų VVG veiklos teritorijose įsikūrusiomis organizacijomis“ įgyvendinimo.

Teisės aktai ir sąvokos, kuriais vadovaujamosi rengiant, teikiant ir vertinant PĮP, priimant sprendimą dėl projekto finansavimo, sudarant projekto sutartį ir įgyvendinant projektą, nurodyti Aprašo dalyje „1.Taikomi teisės aktai ir sąvokos“.

FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

Reikalavimai projektams

1. Finansuojama veikla:

Apraše nurodyta 2.1.1. veikla - bendruomenės inicijuojamos veiklos, skirtos gyventojų esamai socialinei atskirčiai mažinti:

2.1.1.1.bendrųjų socialinių paslaugų (pvz.: maitinimo, transporto, asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų organizavimo, sociokultūrinių, savipagalbos grupių), išskyrus Aprašo 2.1.1.2 papunktyje nurodytas veiklas, specialiųjų socialinės priežiūros paslaugų (t. y. pagalbos į namus, psichosocialinės ir

¹ Patvirtinta 2022 m. rugpjūčio 17 d. Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministro įsakymu Nr. 1V-536 „Dėl 2022–2030 metų viešojo valdymo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 01-004-08-04-01 „Didinti visuomenės įsitraukimą į vietos problemų sprendimą“ aprašo patvirtinimo

intensyvios krizių įveikimo pagalbos, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo) ir kitų reikalingų paslaugų ir pagalbos socialinę atskirtį patiriantiems gyventojams teikimas;

2.1.1.2. socialinę atskirtį patiriančių gyventojų informavimas apie įvairiose organizacijose prieinamas socialines ir kitas reikalingas paslaugas, ir (arba) tarpininkavimas ir atstovavimas šias paslaugas gaunant, ir (arba) konsultavimas; šiame papunktyje vartojamos informavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo bei konsultavimo sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Socialinių paslaugų kataloge;

2.1.1.3. socialinę atskirtį patiriančių gyventojų socialinių ryšių bendruomenėje stiprinimas (renginių, užsiėmimų organizavimas, vykdymas ir (ar) kita).

2.1.4. Bendradarbiavimo ir informacijos sklaidos tinklų, reikalingų Aprašo 2.1.1–2.1.3 papunkčiuose nurodytoms veikloms vykdyti, vietos plėtros strategijos ir (ar) jai įgyvendinti skirtų projektų tikslų pasiekimui užtikrinti, kūrimas ir palaikymas;

2.1.5. Savanoriškos veiklos skatinimas (taip pat savanoriškoje veikloje ketinančių dalyvauti asmenų ir savanorius priimančių organizacijų konsultavimas, informavimas), atlikimo organizavimas ir savanorių mokymas, finansuojama tiek, kiek reikia Aprašo 2.1.1 papunkčiuose nurodytoms veikloms vykdyti; šiame papunktyje nurodytos veiklos finansuojamos, jeigu jos projekte vykdomos kartu su bent viena iš Aprašo 2.1.1–2.1.4 papunkčiuose nurodytų veiklų.

2. Projektams taikomi bendrieji reikalavimai

2.1. Projektų įgyvendinimą administruoja viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra.

2.2. Projektų atrankos būdas – konkursas.

2.3. Projektams teikiama finansavimo forma – dotacija.

2.4. Finansavimo šaltinis – ESF+ ir bendrojo finansavimo (toliau – BF) lėšos.

2.5. Projektų tikslas – įgyvendinant vietos plėtros strategijas padidinti miestų bendruomenių socialinę integraciją, verslumą ir pagerinti šių bendruomenių narių padėtį darbo rinkoje.

2.6. Projekto veiklos turi būti įgyvendintos iki 2028 m. gruodžio 31 d. Finansavimo sutartys turi būti sudarytos iki 2026 m. gruodžio 31 d.

2.7. Projektų veikloms įgyvendinti numatyta skirti iki 124 181,56 Eur (vieno šimto dvidešimt keturių tūkstančių vieno šimto aštuoniasdešimt vieno euro ir 56 ct) ESF+ ir 21 914,39 Eur (dvidešimt vieno tūkstančio devynių šimtų keturiolikos eurų ir 39 ct) BF lėšų.

2.8. Projektams, kurių visos tinkamos finansuoti išlaidos neviršija 200 000 (dviejų šimtų tūkstančių) eurų, atsižvelgiant į Administravimo taisyklių² 170 punkto nuostatas, projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu gali būti nustatomi supaprastintai apmokamų išlaidų dydžiai.

2.9. Kiekvienas projektas turi atitikti bendruosius projektų atrankos kriterijus, kurių sąrašas ir vertinimo metodika nustatyti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių³ (toliau – PAFT) 2 priede, ir specialųjį projektų atrankos kriterijų „Projektas skirtas vietos plėtros strategijos, kuri vidaus reikalų ministro įsakymu įtraukta į siūlomų finansuoti vietos plėtros strategijų sąrašą, veiksams įgyvendinti“, t. y. projektas turi atitikti Varėnos miesto vietos veiklos grupės

² 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 1K-237, „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“

³ Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“

įgyvendinamą Varėnos miesto 2023-2029 m. vietos plėtros strategiją. Projektų atitiktį šiame papunktyje nurodytiems projektų atrankos kriterijams vertina administruojančioji institucija, atlikdama projektų tinkamumo finansuoti vertinimą.

2.10. Projektų naudos ir kokybės vertinimą atlieka Varėnos miesto vietos veiklos grupė (toliau – VVG). Projektai vertinami pagal VVG kvietimo dokumentuose nustatytus projektų atrankos kriterijus, kurie nurodyti ir šių Gairių 10 dalyje. Projektai, kurie naudos ir kokybės vertinimo etape nesurenka nustatytos minimalios balų sumos, nėra tinkami finansuoti, PĮP atmetami ir jų tinkamumo finansuoti vertinimas neatliekamas.

2.11. Projekto vykdytojas privalo vykdyti projekto matomumo, informavimo apie projektą ir kitus komunikacijos įsipareigojimus, nurodytus Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių XIV skyriuje.

2.12. Projektais nėra įgyvendinama viešojo ir privataus sektorių partnerystė.

2.13. Projekto veiklos negali būti finansuotos ar finansuojamos iš kitų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (ar) savivaldybės, Europos Sąjungos investicijų fondų, kitų Europos Sąjungos finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir už kurias sumokėti skyrus Europos Sąjungos investicijų fondų lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir (arba) už jas turi būti sumokėta daugiau nei vieną kartą, įskaitant *de minimis* pagalbą. 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų ir bendrojo finansavimo lėšos, išmokėtos ir (ar) panaudotos pažeidžiant Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktus, tarptautines sutartis ir (ar) projektų sutartis, ir (ar) kitos pagal Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktus, tarptautines sutartis ir (ar) projektų sutartis reikalaujamos grąžinti lėšos susigrąžinamos iš projektų vykdytojų ir administruojamos Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių IV skyriaus devintajame skirsnyje nustatyta tvarka.

2.14. Projekto vykdytojas ir partneris su projekto įgyvendinimu susijusius dokumentus privalo saugoti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių VIII skyriaus šeštajame skirsnyje nustatyta tvarka ir terminais, t. y. ne trumpiau, kaip 5 metus po metų, kuriais projekto vykdytojui atliktas paskutinis mokėjimas, gruodžio 31 dienos. Visi su *de minimis* pagalbos skyrimu susiję dokumentai turi būti saugomi 10 metų nuo paskutinės *de minimis* pagalbos, suteiktos projekte, finansuojamame pagal šį Aprašą, suteikimo datos.

3. Projekto įgyvendinimo plano teikimas

3.1. Siekiant gauti finansavimą, pildomas PĮP ir kartu su visais priedais teikiamas per Europos Sąjungos investicijų administravimo informacinės sistemos (INVESTIS) duomenų mainų svetainę, skirtą INVESTIS elektroninėms paslaugoms teikti (DMS).

3.2. PĮP teikiamas nuo kvietimo teikti PĮP paskelbimo Europos Sąjungos investicijų interneto svetainėje esinvesticijos.lt, iki kvietime nurodytos paskutinės dienos.

3.3. Vienas pareiškėjas viename kvietime gali pateikti tik vieną PĮP. Tame pačiame kvietime pareiškėjas negali būti partneriu kitame projekte.

3.4. Kartu su PĮP pareiškėjas administruojančiajai institucijai turi pateikti šiuos priedus ir/ar dokumentus:

3.4.1. įgaliojimą pasirašyti projekto įgyvendinimo planą, jei jį pasirašo ne pareiškėjo įstaigos vadovas;

3.4.2. užpildytą nevyriausybines organizacijos deklaraciją, kurios forma pateikiama Aprašo 2 priede (jei projekto vykdytojas ar partneris yra NVO);

3.4.3. pasirašytą (-as) partnerio (-ių) deklaraciją (-as) (PAFT 1 priedo 1 priedas) (taikoma, kai projektas įgyvendinamas su partneriu (-iais));

- 3.4.4. projekto biudžeto paskirstymą pagal pareiškėją ir partnerį (-ius) (PAFT 1 priedo 2 priedas) (taikoma, kai projektas įgyvendinamas su partneriu (-iais));
- 3.4.5. pareiškėjo ir partnerio (-ių) sudarytą jungtinės veiklos sutartį ar kitą bendradarbiavimą įrodantį dokumentą (taikoma, kai projektas įgyvendinamas su partneriu (-iais));
- 3.4.6. dokumentą (-us), patvirtinančius / įrodančius pareiškėjo ir (ar) partnerio galimybes prisidėti prie projekto finansavimo nuosavomis lėšomis;
- 3.4.7. jei numatomos remonto darbų išlaidos, dokumentus, patvirtinančius disponavimą turimomis patalpomis (nuosavybės ar kiti disponavimą patalpomis įrodantys dokumentai (patikėjimo, panaudos, nuomos sutartys), patalpų savininko sutikimai dėl patalpų remonto (jei kitaip nenustatyta patikėjimo/panaudos/nuomos sutartyje, patalpų brėžiniai ir kt.);
- 3.4.8. pasirašytą Pareiškėjo (partnerio) išsipareigojimo dėl projekto atitikties reikšmingos žalos nedarymo horizontaliajam principui vertinimo reikalavimų apraše nustatytiems reikalavimams deklaraciją, kurios forma pateikiama Aprašo 3 priede.
- 3.4.9. PĮP suplanuotas išlaidas pagrindžiančius dokumentus:
  - 3.4.9.1. PĮP suplanuotų darbų, prekių, paslaugų išlaidų pagrįstumą patvirtinančius dokumentus (pvz., sudarytos sutartys, komerciniai pasiūlymai, nuorodos į rinkoje esančias kainas, išlaidų skaičiavimai);
  - 3.4.9.2. PĮP suplanuoto darbo užmokesčio išlaidų pagrįstumą patvirtinančius dokumentus (veiklų sąrašą su projektą vykdančių asmenų darbo valandomis, įkainiu (valandiniu arba mėnesiniu), jo pagrindimą). Nustatant išlaidas projektą vykdančiams asmenims, kurie yra projekto vykdytojo darbuotojai ar planuojami įdarbinti nauji darbuotojai, būtina remtis dabartiniu tos institucijos esamų, ar analogiškas pareigas einančių darbuotojų darbo užmokesčiu. Turi būti pateikti įkainių pagrindžiantys dokumentai (pareigybės nuasmenintos darbo sutartys, 3–12 mėnesių nuasmenintas priskaitymo–apmokėjimo žiniaraštis, įrodantis darbo užmokesčio paskyrimą ir išmokėjimą ar pan.). Valstybės tarnautojų, biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio valandinis įkainis turi būti apskaičiuotas vadovaujantis nacionaliniais teisės aktais, reglamentuojančiais tokių darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimą;
  - 3.4.9.3. užpildytą Pažymą darbo užmokesčio vertinimui, kurios forma patvirtinta 2024 m. sausio 3 d. VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus įsakymu Nr. 2024/8-2.
- 3.4.10. Atitikimą prioritetiniams kriterijams įrodančius dokumentus:
  - 3.4.10.1. VĮ Registrų centras išrašą, įrodantį, kad pareiškėjo registruota buveinė yra Varėnoje mieste ir kad Varėnos mieste jis veikia ne trumpiau kaip 2 (du) metus, t. y. kad buveinė nebuvo perregistruota į Varėnos miestą anksčiau. Reikalavimas pateikti VĮ Registrų centras išrašą netaikomas Varėnos raj. savivaldybės biudžetinėms įstaigoms.
  - 3.4.10.2. Sutartį ar ketinimų protokolą, jei numatyta bendradarbiavimo veikla su kitos miesto VVG teritorijoje veikiančiu juridiniu asmeniu.
  - 3.4.10.3. Naujų savanorių savanorystės sutartis, jei siekiama gauti papildomų balų už savanorių pritraukimą (1 papildomas balas).
  - 3.4.10.4. Pareiškėjo patirtį vykdant ES projektus arba projektus, kurių bendras biudžetas didesnis nei 3000 eurų, bei projektą vykdančio personalo patirtį įrodančius dokumentus.

4. Projektų įgyvendinimo reikalavimai

4.1. Projekto vykdytojas turi užtikrinti, kad projekto lėšomis suremontuotos patalpos būtų naudojamos vykdant projekto tikslą atitinkančias veiklas ne trumpiau kaip 5 metus nuo projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos.

4.2. Projekto vykdytojas turi rinkti ir administruojančiajai institucijai teikti informaciją apie kiekvieną iš ESF+ lėšų bendrai finansuojamo projekto veiklų dalyvį PAFT IV skyriaus šeštajame skirsnyje, Projekto dalyvių informacijos administravimo instrukcijoje ir projekto sutartyje nustatyta tvarka. Projekto tikslinės grupės vykdant Aprašo 2.1.1.1–2.1.1.2 papunkčiuose nurodytas veiklas – socialinę atskirtį patiriantys gyventojai (riziką patirti socialinę atskirtį turinčių gyventojų grupių pavyzdžiai pateikiami Aprašo 1 priede), o vykdant Aprašo 2.1.1.3 papunktyje nurodytą veiklą – gyventojai (vykdant Aprašo 2.1.1.3 papunktyje nurodytą veiklą socialinę atskirtį patiriantys gyventojai turi sudaryti ne mažiau kaip 50 proc. visų šios projekto veiklos dalyvių).

5. Projektais siekiami rodikliai

Rodiklio pavadinimas	Rodiklio kodas	Matavimo vienetai	Siektina reikšmė ir pasiekimo data
BIVP projektai, kuriuos įgyvendino NVO ir (arba) kurie įgyvendinti kartu su partneriu	P-01-004-08-04-01-01 (P.S.2.1513)	Skaičius	4 (2028)
BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes)	P-01-004-08-04-01-12 (P.N.2.4723)	Skaičius	116 (2028)
Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros projektų veiklų dalyvių, kurie po dalyvavimo veiklose toliau dalyvauja socialinei integracijai skirtose veiklose ir (ar) darbo rinkoje, dalis*	R-01-004-08-04-01-02 (R.S.2.3517)	Proc.	40 (2028)

5.1. Projektu turi būti siekiama pirmųjų dviejų nurodytų rodiklių. Nurodytos bendros visų šio kvietimo projektų planuojamos pasiekti rodiklių reikšmės. Rodiklių reikšmės, įvertinęs planuojamo projekto veiklas, kiekviename projekte pasirenka pats pareiškėjas.

5.2. Projekto vykdytojas yra atsakingas už duomenų ir informacijos apie jo vykdomu projektu siekiamų rodiklių pasiekimą, surinkimą ir pateikimą. Už projekto sutartyje nustatytą stebėsenos rodiklių reikšmių pasiekimą projekto vykdytojas atsiskaito teikdamas veiklos ataskaitas.

5.3. Projekto vykdytojui nepasiekus stebėsenos rodiklių reikšmių, nurodytų projekto sutartyje, taikomos PAFT IV skyriaus penktojo skirsnio 171–179 punktų nuostatos, t. y. gali būti mažinamas projekto sutartyje nustatytas projektui skirtas finansavimas, arba nutraukiama projekto finansavimo sutartis.

5.4. Siektini stebėsenos rodikliai skaičiuojami pagal stebėsenos rodiklių korteles, skelbiamas Vidaus reikalų ministerijos interneto svetainės vrm.lrv.lt skiltyje „Plėtros programos“, prie konkrečios plėtros programos priemonės dokumentų (<https://vrm.lrv.lt/lt/administracine-informacija/planavimo-dokumentai-2/pletros-programos/2022-2030-metu-viesojo-valdymo-pletros-programa>).

6. Horizontaliųjų principų (toliau – HP) reikalavimai

6.1. PĮP negali būti numatyta:

6.1.1. apribojimų, kurie turėtų neigiamą poveikį lygių galimybių ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, religijos ar įsitikinimų, pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, negalios ar kt. principams įgyvendinti;

6.1.2. veiksmų, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo, įskaitant reikšmingos žalos nedarymo principą, įgyvendinimui.

6.2. Įgyvendinant projektą turi būti užtikrinamas prieinamumo visiems reikalavimo įgyvendinimas ir taikomas universalus dizaino principas:

6.2.1. informacija apie projekto veiklas (renginius, mokymus) turi būti platinama prieinamais bendravimo būdais įvairioms tikslinėms grupėms (pvz., asmenims su regos, klausos, intelekto sutrikimais, asmenims su disleksijos sutrikimais, žemesnio išsilavinimo ar ilgą laiką socialinėje atskirtyje buvusiems asmenims, senyvo amžiaus bei mažiau lietuvių kalbą suprantantiems asmenims), kviečiant ir registruojant į renginius turi būti identifikuojami dalyvių poreikiai dėl informacijos prieinamumo renginio metu (pvz., užtikrinti vertimą į lietuvių gestų kalbą, užsienio kalbą);

6.2.2. projektų veiklos (renginiai, mokymai) turi būti organizuojamos patalpose, pritaikytose judėjimo, regos ar kitą negalią turintiems asmenims (netoli nuo įėjimo į objektą įrengtos asmenims, turintiems negalią, skirtos automobilių stovėjimo vietos, užtikrintos galimybės asmenims, judantiems vežimėliu, be kliūčių savarankiškai patekti į objektą, nevaržomai judėti objekto patalpų viduje, naudotis liftu ar keltuvu (jei renginys vyksta ne pirmame pastato aukšte), naudotis pritaikyta konferencijų sale ir joje esančia įranga (pvz., nefiksuotos kėdės, mobilieji mikrofonai, prieinama pakyla kalboms sakyti), maitinimo vieta (pvz., judėjimui vežimėliu pritaikyta erdvė tarp stalų, stalo aukštis) bei sanitarinėmis patalpomis (pvz., judėjimui vežimėliu pritaikyta erdvė, prieinamame aukštyje įrengta kriauklė, veidrodis, higienos priemonės), tinkamai pažymėti pastate esantys permatomi objektai (pvz., durys), laiptai ir kitos kliūtys aklujų ir silpnaregių asmenų judėjimui).

6.3. Įgyvendinant projekto veiklas turėtų būti laikomasi inovatyvumo (kūrybingumo) principo, t. y. įgyvendinant veiklas vykdomi inovatyvūs viešieji pirkimai, taikomos naujos technologijos, kuriami ar diegiami inovatyvūs sprendimai ir pan.

6.4. Projektais neturi būti daroma reikšminga žala aplinkos tikslams, nustatytiems 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088, 17 straipsnyje. Konkretūs projektų dėl reikšmingos žalos nedarymo aplinkos tikslams reikalavimai ir projektų atitiktį šiems reikalavimams pagrindžiantys dokumentai nurodomi Projekto atitikties reikšmingos žalos nedarymo horizontaliajam principui vertinimo reikalavimų apraše (toliau – Reikšmingos žalos nedarymo horizontaliajam principui vertinimo reikalavimų aprašas), kuris pateikiamas Aprašo 4 priede.

7. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) reikalavimai

Įgyvendinant pagal Aprašą numatytas veiklas negali būti pažeidžiamos Chartijos pagrindinės teisės: orumo; asmenų, privataus ir šeimos gyvenimo, sąžinės ir saviraiškos laisvės; asmens duomenų; prieglobsčio ir apsaugos perkėlimo, išsiuntimo ar išdavimo atvejais; teisės į nuosavybę ir teisės užsiimti verslu; lyčių lygybės, vienodo požiūrio ir lygių galimybių, nediskriminavimo ir asmenų su negalia teisės; vaiko teisės; gero administravimo, veiksmingo teisinės gynybos, teisingumo; solidarumo ir darbuotojų teisės; aplinkos apsauga.

8. Reikalavimai valstybės pagalbai

8.1. Valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnyje, neteikiama.

8.2. Gali būti teikiama nereikšminga (de minimis) pagalba, kuri atitinka de minimis reglamento nuostatas. Nereikšmingos (de minimis) pagalbos gavėjas yra ūkio subjektas, kurio veiksmai daro įtaką ar ketinimai, jeigu būtų įgyvendinti, galėtų daryti įtaką konkurencijai ir prekybai tarp Europos Sąjungos šalių. Projekto vykdytojas ar partneris nėra laikomas nereikšmingos (de minimis) pagalbos gavėju, jei jis visą projekto lėšomis gautą naudą perduoda tikslinėms grupėms, pats negaudamas jokios ekonominės naudos;

8.3. Detalesnė informacija apie reikalavimus valstybės pagalbai pateikiama Aprašo 8 dalyje „Reikalavimai valstybės pagalbai (kurie nėra nurodyti kituose Aprašo punktuose)“

9. Reikalavimai pareiškėjams ir partneriams

Galimi pareiškėjai

- viešieji juridiniai asmenys, kurių veiklos vykdymo vieta yra vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje;
- privatūs juridiniai asmenys, kurių veiklos vykdymo vieta yra vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje;
- Varėnos rajono savivaldybės administracija.

Galimi partneriai

- viešieji juridiniai asmenys, kurių veiklos vykdymo vieta yra vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje; projektų, apimančių Aprašo 2.1.4 papunktyje nurodytas veiklas, partneriai gali būti privatūs juridiniai asmenys, kurių veiklos vykdymo vieta yra Lietuvos Respublikos teritorijoje;
- privatūs juridiniai asmenys, kurių veiklos vykdymo vieta yra vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje; projektų, apimančių Aprašo 2.1.4 papunktyje nurodytas veiklas, partneriai gali būti privatūs juridiniai asmenys, kurių veiklos vykdymo vieta yra Lietuvos Respublikos teritorijoje;
- Varėnos rajono savivaldybės administracija.

Papildomi reikalavimai pareiškėjui ir partneriams

Projekto pareiškėju arba bent vienu iš partnerių turi būti nevyriausybinė organizacija (toliau – NVO) arba socialinis partneris (t. y. darbuotojų ar darbdavių organizacija).

Pareiškėju negali būti juridiniai asmenys, kurie, kurie jau teikė PĮP, skirtą Strategijos veiksmui 1.1.1. „Socialinių paslaugų pasiūlos ir prieinamumo didinimas, plėtojant informavimo, tarpininkavimo, konsultavimo bei sociokultūrinės paslaugas, skirtas gyventojų socialiniams ryšiams bendruomenėje stiprinti Varėnos mieste, įskaitant bendras veiklas / bendradarbiavimą su kitų miestų VVG veiklos teritorijose įsikūrusiomis organizacijomis“ įgyvendinti, ankstesniuose Varėnos miesto VVG skelbtuose kvietimuose.

PĮP pateikimo administruojančiajai institucijai dieną pareiškėjas turi turėti juridinio asmens statusą ne trumpiau nei 2 metus (šis reikalavimas netaikomas biudžetinėms įstaigoms).

Tuo atveju, kai pareiškėjas projektą numato įgyvendinti kartu su partneriu (-iais), pareiškėjas PĮP turi pagrįsti partnerio įtraukimo į projektą būtinumą ir iki PĮP pateikimo administruojančiai institucijai dienos sudaryti su partneriu (-iais) jungtinės veiklos sutartį, kurioje būtų nustatytos tarpusavio teisės ir pareigos įgyvendinant projektą.

Pareiškėju (projekto vykdytoju) ar partneriu gali būti juridinio asmens filialas ar atstovybė, jeigu tas filialas ar atstovybė veiklą vykdo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje.

10. Bendrieji ir prioritetiniai projektų atrankos kriterijai

Prie kiekvieno kriterijaus nurodomas galimas surinkti didžiausias balų skaičius pagal tą kriterijų.

Didžiausia projektui galima skirti balų suma – 100 balų.

Minimali balų suma – 30 balų. Projektai, kurie naudos ir kokybės vertinimo etape nesurenka nustatytos minimalios balų sumos, nėra tinkami finansuoti ir PĮP atmetami.

Kai projektams, surinkusiems vienodą galutinį balų skaičių, nepakanka pagal kvietimą teikti PĮP skirtos finansavimo lėšų sumos, pirmenybė teikiama projektams, surinkusiems daugiau balų pagal pirmąjį Aprašo nurodytą prioritetinį atrankos kriterijų. Jeigu projektai pagal šį prioritetinį atrankos kriterijų įvertinti vienodai, pirmenybė suteikiama projektams, surinkusiems daugiau balų pagal kitą iš eilės nurodytą prioritetinį atrankos kriterijų. Jeigu suteikti vienodi balai pagal visus prioritetinius atrankos kriterijus, šie projektai nurodomi PĮP vertinimo ataskaitos sąrašė „Projektai, kuriems rekomenduojama skirti finansavimą“ pagal PĮP pateikimo laiką.

Eil. Nr.	Kriterijaus tipas	Kriterijus	Kriterijaus vertinimo metodas	Didžiausias galimas kriterijaus balas	Kriterijaus svorio koeficientas (jei taikoma)	Didžiausias galimas kriterijaus balas, kai nustatomas svorio koeficientas (jei nustatomas svorio koeficientas, šioje skiltyje nurodomas didžiausias galimas kriterijaus balas, padaugintas iš svorio koeficiento)
1.	Specialusis	Projektas skirtas vietos plėtros strategijos, kuri vidaus reikalų ministro įsakymu įtraukta į siūlomų finansuoti vietos plėtros strategijų sąrašą, veiksams įgyvendinti.	Projektas atitinka šį specialųjį projektų atrankos kriterijų, jei projektas (PĮP nurodytas projekto tikslas ir planuojamos veiklos) atitinka bent vieną iš veiksmų, nurodytų vietos plėtros strategijos, kuriai įgyvendinti skirtas projektas ir kuri vidaus reikalų ministro įsakymu įtraukta į siūlomų finansuoti vietos plėtros strategijų sąrašą, dalyje „Vietos plėtros strategijos finansinis veiksmų planas“, veiksmų.	-		
2.	Bendrasis	Projekto vykdytojo veikla Varėnos mieste	Pareiškėjas atitinka šį kriterijų, jei pateikia VĮ Registrų centras išrašą, įrodantį, kad jo registruota buveinė yra Varėnoje mieste ir kad Varėnos mieste jis veikia ne trumpiau	10		

			kaip 2 (du) metus, t. y. kad buveinė nebuvo perregistruota į Varėnos miestą anksčiau. Reikalavimas pateikti VĮ Registrų centras išrašą netaikomas Varėnos raj. savivaldybės biudžetinėms įtaigoms.			
3.	Bendrasis	Projektu sprendžiama Varėnos miesto 2023-2029 m. vietos plėtros strategijoje nurodyta problema, PIP nurodytas projekto tikslas ir planuojamos veiklos atitinka Strategijos 1.1.1 veiksmą	Pareiškėjas aiškiai nurodo ir aprašo, kokia problema/-os būtų sprendžiamos, aprašo priežastis, lėmusias projekto įgyvendinimą ir aiškiai nurodo, kokias ir kaip Strategijoje iškelto problemas projektas spręs, ir kaip projektas prisidės prie 1.1.1 veiksmo įgyvendinimo.	10		
4.	Bendrasis	Planuojamas projekto veiklų dalyvių skaičius	Iš suplanuotų ir aprašytų veiklų aiškiai matyti, kad jose dalyvaus ne mažiau kaip 10 socialinių atskirtų patiriančių asmenų. Vertinama ir skaičiaus pagrįstumas – ar realu, kad tokio dydžio reikšmė bus pasiekta.	10		
5.	Prioritetinis	Pradedamos teikti naujos socialinės paslaugos (veiklos)	Jei Varėnos mieste planuojama teikti paslauga jau yra teikiama, pareiškėjas turi pateikti tiksliai datas, kada tokia paslauga buvo pradėta teikti, bei aprašyti, kodėl teikiamos paslaugos poreikis yra nepakankamas (asmenų, kuriems reikalinga tokia paslauga, yra daugiau, nei šiuo metu suteikiama paslaugų ir pan.). Jei planuojama pradėti teikti visai naują paslaugą, turi būti (remiantis pavyzdžiais) aprašyta, kodėl tokia paslauga reikalinga, sėkminga ir t. t.	5		
6.	Prioritetinis	Paslaugų teikimo (veiklų vykdymo) reguliarumas / intensyvumas	Pareiškėjas turi aprašyti planuojamas veiklas, aiškiai nurodant, kuriai/kurioms tikslinėms grupėms bus vykdomos veiklos ir kokių reguliarumu – kiek kiekvienai tikslinei grupei kartų, kaip dažnai, bei aiškiai pagrįsti tokio grafiko realumą ir turimus resursus (žmogiškuosius, finansinius, turto ir pan.)	10		
7.	Prioritetinis	Planuojamas projekto veiklų dalyvių skaičius (10 yra privalomas minimalus skaičius)	Vertinama, kokiam kiekiui tikslinės (-ių) grupės (-ių) asmenų paslaugos bus suteiktos / bus organizuojamos veiklos. Rodiklio bus išsipareigojama siekti projekte ir už jo nepasiekimą gali būti taikomos finansinės korekcijos. Vertinama ir skaičiaus pagrįstumas – ar realu, kad tokio dydžio reikšmė bus pasiekta.	15		
8.	Prioritetinis	Naujų savanorių įtraukimas į projekto veiklų vykdymą	Pareiškėjas aiškiai nurodo kiek savanorių bus pritraukiama projekto veiklų vykdymui ir aiškiai aprašo jų funkcijas, vykdomas veiklas, atsakomybes ir poreikį. Papildomas	5		

			vertinimo balas suteikiamas, jei kartu su PIP pateikiamos pasirašytos savanorystės sutartys (1 balas).			
9.	Prioritetinis	Tikslinių grupių įtraukimas į projektą	Pareiškėjas tiksliai nurodo, kokios tikslinės grupės, jų būtinumą ir į kokias veiklas bus įtraukiamos projekte. Taip pat vertinama, ar realu, kad visos nurodomos tikslinės grupės bus įtraukiamos.	10		
10	Prioritetinis	Pareiškėjo patirtis vykdant ES projektus arba projektus, kurių bendras biudžetas didesnis nei 3000 eurų, bei projektą vykdančio personalo patirtis	Pareiškėjas turi aprašyti, kokius ES ar kitus projektus vykdė, kokios vertės ir kada. Jiems pagrįsti reikia pateikti tai įrodančius dokumentus arba nuorodas internete į projektą. Pareiškėjas aprašydamas projekto komandą turi nurodyti, ar numatyti projektą vykdančias asmenys turi ES projektų įgyvendinimo patirties, nurodyti, kokių projektų. Jei neužtenka vietos pildant PIP, tai pateikti kaip PIP priedą.	10		
11.	Prioritetinis	Pareiškėjo ir/ar partnerio prisidėjimas prie projekto	Vertinamas pareiškėjo nuosavas indėlis. Tinkamumo finansuoti vertinimo metu pasikeitus projekto vertei, išlaikomas pradinis intensyvumas.	10		
12.	Prioritetinis	Numatytos veiklos, susijusios su bendradarbiavimo tinklų kūrimu	Pareiškėjas turi aiškiai nurodyti, kiek ir kokių veiklų vykdys su kita miesto VVG ir pateikti ketinimų protokolus, susitarimus ar kitus dokumentus dėl tokių veiklų vykdymo.	5		

IŠLAIDŲ TINKAMUMO FINANSUOTI REIKALAVIMAI

<p>11. Išlaidų tinkamumo finansuoti reikalavimai</p> <p>11.1 Projektų išlaidos turi atitikti PAFT VII skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos fondų reikalavimams⁴, projektų išlaidoms nustatytus reikalavimus bei reikalavimus, keliamus Reikšmingos žalos nedarymo horizontaliajam principui vertinimo reikalavimų apraše (Aprašo 4 priedas).</p> <p>11.2 Didžiausia projektui galima skirti finansavimo lėšų (ESF+ ir BF lėšų) suma yra 31 500 Eur, mažiausia projekto finansavimo lėšų suma – 15 000 (ESF+ ir BF lėšų) Eur.</p> <p>11.3 Projekto finansuojamoji dalis gali sudaryti ne daugiau kaip 90 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.</p> <p>11.4 Pareiškėjas privalo savo ir (ar) kitų šaltinių lėšomis (savivaldybių biudžeto ir (ar) privačiomis lėšomis) prisidėti prie projekto finansavimo ne mažiau nei 10 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.</p> <p>11.5 Pareiškėjas savo iniciatyva ir savo lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo didesne nei reikalaujama lėšų suma.</p>
---

⁴ patvirtintos 2023 m. birželio 22 d. VšĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus įsakymu Nr. 2023/8-246, skelbiamose svetainėje esinvesticijos.lt,

11.6 Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, ir netinkamos finansuoti išlaidos turi būti finansuojamos iš pareiškėjo lėšų.

11.7 Projekto išlaidos įgyvendinimo metu apmokamos išlaidų kompensavimo būdu projekto vykdytojui deklaruojant patirtas ir apmokėtas išlaidas, supaprastintai apmokamas išlaidas arba kartu derinant šias abi apmokėjimo formas.

11.8 Finansuojamiems projektams projekto sutartyje gali būti numatytas avansas.

11.9 Vienam projekto veiklų dalyviui prašoma finansuoti lėšų suma gali sudaryti ne daugiau kaip 2000 (du tūkstančius) eurų tiesioginių projekto išlaidų.

11.10 Mažinant projekto finansavimą ar tvirtinant galutinę veiklos ataskaitą, patirtos išlaidos, numatytos išlaidų tipuose „Nekilnojamasis turtas ir statybos darbai“ ir „Įranga, įrenginiai ir kitas turtas“, nėra mažinamos, jei sumažinus kitas projekto išlaidas ar nepanaudojus dalies projekto išlaidoms finansuoti skirtų lėšų jų santykinė dalis projekte padidėja ir viršija numatytoms išlaidoms nustatytą tinkamų finansuoti projekto išlaidų dalį.

11.11 Projekto veiklos, įskaitant ir pirkimus, gali būti pradėtos įgyvendinti ir projekto išlaidos gali būti patirtos iki projekto sutarties pasirašymo, bet ne anksčiau nei priimtas sprendimas dėl vietos plėtros projekto finansavimo. Jeigu pareiškėjas pradeda projekto veiklas vykdyti iki projekto sutarties įsigaliojimo dienos, pareiškėjo patirtos išlaidos galės būti kompensuojamos projekto finansavimo lėšomis, jeigu jos atitiks tinkamoms finansuoti projekto išlaidoms nustatytus reikalavimus.

11.12 Pagal Aprašą netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos:

11.12.1 išlaidos, nustatytos PAFT VII skyriaus trečiajame skirsnyje;

11.12.2 tikslinėms grupėms skirtu perduoti naudoti (išdalinti) trumpalaikio turto (maisto produktų, higienos prekių, drabužių ir pan.) įsigijimo išlaidos;

11.12.3 medicinos įrangos, vaistinių preparatų įsigijimo išlaidos (medicinine įranga nėra laikoma tokia įranga, kuri, siekiant grąžinti ar palaikyti asmens sveikatos ir fizinę būklę, yra naudojama fiziniams pratimams atlikti);

11.12.4 tikslinių grupių apgyvendinimo sveikatos priežiūros įstaigose ir su tuo susijusios išlaidos;

11.12.5 transporto priemonių įsigijimo išlaidos;

11.12.6 išperkamosios ar finansinės nuomos (lizingo) apmokėjimo išlaidos.

11.13 Tinkamos finansuoti išlaidos:

Išlaidų tipai	Reikalavimai ir paaiškinimai
Nekilnojamasis turtas ir statybos darbai	1. Projekto veikloms vykdyti reikalingas projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) valdomas nekilnojamasis turtas, kuris gali būti numatomas kaip projekto vykdytojo nuosavas nepiniginis įnašas, jeigu tenkinamos visos šios sąlygos: <ul style="list-style-type: none"> – nekilnojamojo turto vertė nėra didesnė už rinkos vertę (kai rinkos vertę patvirtina turto vertintojas arba nepriklausoma turto vertinimo įmonė, atlikę nepriklausomą vertinimą); – nekilnojamasis turtas yra įtrauktas į projekto vykdytojo ar partnerio apskaitą; – nekilnojamajam turtui pirkti, statyti ar rekonstruoti per pastaruosius 10 metų nebuvo skirta Europos Sąjungos fondų ar kitų Europos Sąjungos finansinių priemonių lėšų.

	<p>2. Šio nurodyto nekilnojamojo turto nepriklausomo turto vertintojo nekilnojamojo turto rinkos vertės ataskaitos parengimo išlaidos.</p> <p>Jeigu tik dalis nekilnojamojo turto yra susijusi su projektu, ši dalis turi būti aiškiai ir argumentuotai nustatyta kaip faktinis dydis arba taikant <i>pro rata</i> (proporcingo išlaidų priskyrimo) principą.</p> <p>3. Patalpų paprastojo remonto darbų išlaidos, kai tenkinamos visos šios sąlygos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - išlaidos yra reikalingos vykdyti projekto veiklas; - nekilnojamąjį turtą (patalpas) projekto vykdytojas ar partneris valdo nuosavybės, patikėjimo, panaudos, nuomos teise ir tokia teisė yra užtikrinta ne trumpiau, nei 5 metus po projekto veiklų pabaigos; - projekto veiklas (ar jų dalį) įgyvendina pats projekto vykdytojas ir (ar) partneris. <p>Išlaidos, reikalingos vykdyti projekto veiklas, vykdomas projekto veiklų dalyvius priimančios organizacijos, kuri nėra projekto vykdytoja ar partnerė, nėra laikomos tinkamomis finansuoti.</p> <p>Visų šios kategorijos išlaidų suma gali sudaryti ne daugiau kaip 15 proc. visų projekto tinkamų finansuoti išlaidų</p>
Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	<p>Projekto veikloms vykdyti reikalingų baldų, kompiuterinės technikos, programinės įrangos ir kitos įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio turto įsigijimo išlaidos (įskaitant jų transportavimo, projektavimo, sumontavimo, vietos (aikštelės) paruošimo, instaliavimo, paruošimo naudoti, išbandymo, apmokymo naudotis, saugos instruktažo, techninės priežiūros ir susijusias išlaidas), su šių veiklų vykdymu susijęs darbo užmokestis bei komandiruočių išlaidos.</p> <p>Šios išlaidos yra tinkamos, kai projekto veiklas (ar jų dalį), kurioms vykdyti įsigyjama nurodyta įranga, įgyvendina pats projekto vykdytojas ir (ar) partneris.</p> <p>Šio tipo išlaidos gali sudaryti ne daugiau kaip 30 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų ir turi būti tenkinama bent viena iš Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 298² punkte nustatytų sąlygų, t.y.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - įgyvendinant projektą nurodytos šio turto pirkimo išlaidos yra mažesnės nei tokio paties turto nuomos išlaidos projekto (ar jo veiklos, kuriai vykdyti reikalingas turtas) įgyvendinimo laikotarpiu; - finansuojama šio turto pirkimo išlaidų dalis yra lygi įsigyto turto nusidėvėjimo vertei per laikotarpį nuo turto įsigijimo iki projekto įgyvendinimo pabaigos; - užbaigus projektą šio turto likutinė vertė yra nereikšminga, t. y. sudaro ne daugiau kaip 250 eurų bendros šio turto vertės;

	<ul style="list-style-type: none"> - užbaigus projektą šis turtas ne trumpiau kaip iki jo nusidėvėjimo arba bent 5 metus bus naudojamas tam pačiam tikslui, kurio buvo siekiama įgyvendinant projektą, ir šio turto naudojimas būtinas projekto tikslo tęstinumui užtikrinti; - projektas skirtas šiam turtui įsigyti, kai tai leidžiama ES reglamentuose ir Projektų administravimo taisyklėse.
Projekto vykdymas	<p>1. Projekto veiklas vykdančių projekto vykdytojo ir partnerio organizacijų darbuotojų darbo užmokesčio ir susijusių kasmetinių atostogų bei darbdavio mokesčių, apskaičiuotų ir išmokėtų už darbo laiką, kurio metu darbuotojai vykdė projekto veiklas, išlaidos. Projekto veiklas vykdančių fizinių asmenų, dirbančių pagal autorines ar paslaugų sutartis, įskaitant mažųjų bendrijų vadovus ir asmenis, mažosiose bendrijose dirbančius pagal paslaugų (civilines) sutartis, išlaidos. Kai vykdomos socialinei atskirčiai mažinti skirtų paslaugų teikimo veiklos, atitinkančios Aprašo 2.1.1.1 ar 2.1.1.3 papunkčiuose nurodytas veiklas, šiame papunktyje nurodytos išlaidos yra tinkamos finansuoti tik iš projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) nuosavo įnašo, jeigu projekte nėra nė vieno projekto veiklas vykdančio savanorio.</p> <p>2. Projekto veiklas vykdančių savanorių savanoriška veikla, tiesiogiai susijusi su projekto veiklų vykdymu (t. y. veikla, kurią atlieka savanoriai vykdydami projekto veiklas, atitinkančias Aprašo 2.1 papunktyje nurodytas veiklas).</p> <p>3. Projekto veiklų dalyvių privačių juridinių asmenų, kurių savininkė ar dalininkė nėra valstybė ar savivaldybė arba valstybei ar savivaldybei priklauso ne daugiau kaip 50 procentų balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, darbuotojų darbo užmokesčio, apskaičiuoto ir išmokėto už darbo laiką, kurio metu darbuotojai dalyvavo projekto veiklose, ir susijusių darbdavio įsipareigojimų išlaidos (išskyrus tų projekto veiklose dalyvaujančių asmenų darbo užmokesčio išlaidas, kurie gauna darbo užmokestį ar jo dalį iš Europos Sąjungos investicijų fondų, kitų Europos Sąjungos finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų). Šios išlaidos yra tinkamos tik kaip projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) nuosavas įnašas.</p> <p>4. Projekto veiklų dalyvių viešojo valdymo institucijų darbuotojų darbo užmokesčio, apskaičiuoto ir išmokėto už darbo laiką, kurio metu darbuotojai dalyvavo projekto veiklose, ir susijusių darbdavio įsipareigojimų išlaidos (išskyrus tų projekto veiklose dalyvaujančių asmenų, kurie gauna darbo užmokestį ar jo dalį iš Europos Sąjungos investicijų fondų, kitų Europos Sąjungos finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų). Šios išlaidos yra tinkamos tik kaip projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) nuosavas įnašas.</p> <p>5. Projekto veikloms vykdyti reikalingo nekilnojamojo turto nuomos išlaidos; šios išlaidos tinkamos finansuoti, jeigu tenkinamos visos šios sąlygos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projekto veiklas (arba jų dalį), kurioms vykdyti nuomojamas nekilnojamojasis turtas, įgyvendina pats projekto vykdytojas ir (ar) partneris;

- projekto vykdytojo ar partnerio nuosavybės, patikėjimo ar panaudos teise valdomų patalpų ploto nepakanka projekto veikloms vykdyti arba šios patalpos dėl numatomų vykdyti projekto veiklų pobūdžio ir šioms veikloms taikomų teisės aktuose nustatytų reikalavimų yra netinkamos;

- projekto vykdytojas ir partneris, siekdami įgyti teisę projekto veikloms vykdyti reikalingas patalpas valdyti panaudos ir (ar) patikėjimo teise, ėmėsi visų teisėtų priemonių, reikalingų tą teisę įgyti;

6. Projekto veikloms vykdyti reikalingų transporto priemonių nuomos ir eksploatavimo išlaidos; šios išlaidos tinkamos finansuoti tuo atveju, kai projekto vykdytojas ar partneris pats vykdo projekto veiklas (arba jų dalį), kurioms vykdyti nuomojama (-os) transporto priemonė (-ės);

7. Projekto veikloms vykdyti reikalingų baldų, įrangos, įrenginių, įrankių, kompiuterinės technikos, programinės įrangos nuomos išlaidos (šios išlaidos tinkamos, kai projekto veiklas (ar jų dalį), kurioms vykdyti nuomojamas šiame papunktyje nurodytas turtas, vykdo pats projekto vykdytojas ar partneris;

8. Projekto vykdytojui ar partneriui nuosavybės teise priklausančio ilgalaikio turto (baldų, įrangos, įrenginių, įrankių, kompiuterinės technikos), kuris naudojamas projekto veikloms vykdyti, **nusidėvėjimo išlaidos** (kiek tai susiję su projekto veiklų vykdymu); šios išlaidos tinkamos tuo atveju, jei turtas yra įsigytas nuosavomis lėšomis;

9. Projektą vykdančiam personalui (t. y. projekto tiesiogines veiklas vykdančiams fiziniams asmenims, su projekto vykdytoju ar partneriu susijusiems darbo santykiais, jų esmę atitinkančiais santykiais arba dirbančiais pagal paslaugų (civilines), įskaitant autorines, sutartis ar savanoriškos veiklos sutartis) projekto veikloms, atitinkančioms Aprašo 2.1.1 papunktyje nurodytas veiklas, vykdyti, taip pat dalyvaujantiems projekto veiklų dalyviams reikalingų **specialių drabužių ir individualios saugos priemonių įsigijimo, skiepijimo, sveikatos pažymos gavimo išlaidos** (kai to reikia pagal vykdomos projekto veiklos pobūdį);

10. Projekto veiklas vykdančių savanorių ir projekto veiklų dalyvių maitinimo išlaidos; maitinimo išlaidos (kavos pertrauka) kompensuojamos tik tuo atveju, kai projekto veiklas vykdančio savanorio ar projekto veiklų dalyvio tiesioginis dalyvavimas vykdančiam projekto veikloms trunka ne trumpiau kaip 2 valandas per parą; maitinimo išlaidos (pietūs) kompensuojamos tik tuo atveju, kai projekto veiklas vykdančio savanorio ar projekto veiklų dalyvio tiesioginis dalyvavimas vykdančiam projekto veikloms trunka ilgiau kaip 6 valandas. Šio papunkčio nuostatos netaikomos finansuojant projekto veiklų dalyvių maitinimą, kuris vykdomas projekto veiklų dalyviams teikiant maitinimo organizavimo socialinę paslaugą, atitinkančią Aprašo 2.1.1.1 papunktyje nurodytą remiamą veiklą;

11. Projekto veikloms vykdyti reikalingų mokymo priemonių, darbo priemonių ir medžiagų, taip pat kito trumpalaikio turto (išskyrus trumpalaikiam turtui priskiriamus baldus, įrangą ir įrenginius) įsigijimo ir (ar) nuomos išlaidos; Aprašo 2.1.1.1 ar 2.1.1.3 papunkčiuose nurodytoms veikloms vykdyti reikalingų maisto produktų,

higienos prekių įsigijimo išlaidos tinkamos tuo atveju, kai šios prekės nėra skirtos perduoti (išdalinti) tikslinėms grupėms sunaudoti;

12. projekto veikloms vykdyti reikalingos kelionių Lietuvos Respublikos teritorijoje ir (ar) kuro išlaidos;

13. dokumentų, reikalingų nustatyti asmens priklausymo tikslinei grupei faktą, išdavimo apmokėjimo išlaidos;

14. projekto veikloms vykdyti reikalingų renginių organizavimo išlaidos; šiame papunktyje nurodytos išlaidos yra tinkamos finansuoti tik iš projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) nuosavo įnašo, jeigu projekte nėra nė vieno projekto veiklas vykdančio savanorio;

15. projekto veikloms vykdyti reikalingų projektą vykdančio personalo (įskaitant projekto veiklas vykdančius savanorius) ir projekto veiklų dalyvių dalyvavimo renginiuose, užsiėmimuose išlaidos (t. y. bilietų į renginius, užsiėmimus; renginių, užsiėmimų dalyvio mokesčio išlaidas);

16. projekto veikloms vykdyti reikalingo svečio iš užsienio kelionių ir apgyvendinimo išlaidos. Šios išlaidos tinkamos tuo atveju, kai nėra mokamas honoraras ar atlygis už suteiktą paslaugą;

17. projekto veikloms vykdyti reikalingų interneto svetainių kūrimo ir palaikymo išlaidos, leidinių ir informacinių pranešimų rengimo, televizijos bei radijo laidų rengimo ir transliavimo išlaidos;

18. paslaugų teikimo pagal projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) su išorės paslaugų teikėju (-ais) sudarytą (-as) paslaugų teikimo sutartį (-is) išlaidos. Vykdamas Aprašo 2.1.1.1 ar 2.1.1.3 papunkčiuose nurodytas veiklas, paslaugų, skirtų tikslinių grupių socialinei atskirčiai mažinti, teikimo pagal projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) su išorės paslaugų teikėju (-ais) sudarytą (-as) paslaugų teikimo sutartį (-is) išlaidos (toliau – **socialinės atskirties mažinimo paslaugų teikimo išlaidos**) yra tinkamos finansuoti tik iš projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) nuosavo įnašo, jeigu projekte nėra nė vieno projekto veiklas vykdančio savanorio. Socialinės atskirties mažinimo paslaugų teikimo išlaidoms nepriskiriamos išlaidos, kurios pagal projekto vykdytojo ar partnerio su išorės paslaugų teikėjais sudarytas paslaugų teikimo sutartis patiriamos socialinių ar kitų socialinei atskirčiai mažinti skirtų paslaugų teikimo, ar socialinę atskirtį patiriančių gyventojų socialiniams ryšiams bendruomenėje stiprinti skirtų veiklų vykdymo metu tam, kad būtų užtikrintas šių paslaugų (veiklų) tinkamas suteikimas (vykdymas) (pvz., užtikrinta tinkama vieta ir aplinka, projekto veiklų dalyvių atvykimas į paslaugų teikimo (veiklų vykdymo) vietą, projekto veiklų dalyvių maitinimas socialinei atskirčiai mažinti skirtų paslaugų teikimo metu);

19. kitos projekto veikloms įvykdyti ir projekto tikslams pasiekti būtinos ir pagrįstos išlaidos.

Projekto matomumas ir informavimas apie projektą	Tinkamomis finansuoti išlaidomis yra laikomos PAFT 341.1–341.4 papunkčiuose nurodytoms projekto matomumo ir informavimo apie projektą priemonėms įgyvendinti būtinos išlaidos. Šios išlaidos projekto vykdytojui apmokamos supaprastintai taikant fiksuotąją sumą.
Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą	Tinkamos finansuoti su projekto administravimu susijusios išlaidos. Šios išlaidos apmokamos taikant fiksuotąją projekto išlaidų normą.

12. Projektų veiklų ir jungtinio projekto projektų įgyvendinimui taikomi supaprastintai apmokamų išlaidų dydžiai

Supaprastintai apmokamų išlaidų dydžių registras yra paskelbtas Europos Sąjungos investicijų interneto svetainėje adresu <https://2021.esinvesticijos.lt/dokumentai/supaprastintai-aptokamu-islaidu-dydziu-registras>

- Indeksuojama
 Neindeksuojama

Veiklos ir (ar) išlaidos, kurioms taikomi supaprastintai apmokamų išlaidų dydžiai	Supaprastinta i apmokamų išlaidų dydžio kodas	Supaprastinta i apmokamų išlaidų dydžio versija	Supaprastintai apmokamų išlaidų dydžio pavadinimas	Papildoma informacija
Netiesioginės išlaidos	FN-01	01	Iki 7 proc. netiesioginių išlaidų fiksuotoji norma	7 proc.
Privalomų matomumo ir informavimo priemonių apie Europos Sąjungos fondų investicijų veiklas išlaidos	FS-01-01	03	Įgyvendintų privalomų matomumo ir informavimo priemonių apie Europos Sąjungos fondų investicijų veiklas fiksuotoji suma, pirmojo rinkinio FS be PVM	Įgyvendinamų privalomų matomumo ir informavimo priemonių apie Europos Sąjungos fondų investicijų veiklas išlaidų fiksuotųjų sumų nustatymo tyrimas (skelbiama interneto svetainėje esinvesticijos.lt)
	FS-01-02	03	Įgyvendintų privalomų matomumo ir informavimo priemonių apie Europos	

			Sąjungos fondų investicijų veiklas fiksuotoji suma, pirmojo rinkinio FS su PVM	
	FS-01-03	03	Igyvendintų privalomų matomumo ir informavimo priemonių apie Europos Sąjungos fondų investicijų veiklas fiksuotoji suma, antrojo rinkinio FS be PVM	
	FS-01-04	03	Igyvendintų privalomų matomumo ir informavimo priemonių apie Europos Sąjungos fondų investicijų veiklas fiksuotoji suma, antrojo rinkinio FS su PVM	
Kasmetinių atostogų išmokų išlaidos	FN-05-01	01	Fiksuotoji norma, taikoma, kai priklauso 20 d. d. (jeigu dirbama 5 d. d. per savaitę) arba 24 d. d. (jeigu dirbama 6 d. d. per savaitę) kasmetinės atostogos	Kasmetinių atostogų išmokų fiksuotųjų normų nustatymo tyrimas (skelbiama interneto svetainėje esinvesticijos.lt)
	FN-05-02	01	Fiksuotoji norma, taikoma, kai priklauso nuo 21 iki 25 d. d. (jeigu dirbama 5 d. d. per savaitę) arba nuo 25 iki 30 d. d. (jeigu dirbama 6 d. d. per savaitę) kasmetinės atostogos	
	FN-05-03	01	Fiksuotoji norma, taikoma, kai priklauso nuo 26 iki 30 d. d. (jeigu dirbama 5 d. d. per savaitę) arba nuo 31 iki 36 d. d. (jeigu dirbama 6 d. d. per savaitę) kasmetinės atostogos	

	FN-05-04	01	Fiksuotoji norma, taikoma, kai priklauso nuo 31 iki 36 d. d. (jeigu dirbama 5 d. d. per savaitę) arba nuo 37 iki 42 d. d. (jeigu dirbama 6 d. d. per savaitę) kasmetinės atostogos	
	FN-05-05	01	Fiksuotoji norma, taikoma, kai priklauso nuo 37 iki 39 d. d. (jeigu dirbama 5 d. d. per savaitę) arba nuo 43 iki 47 d. d. (jeigu dirbama 6 d. d. per savaitę) kasmetinės atostogos	
	FN-05-06	01	Fiksuotoji norma, taikoma, kai priklauso 40 d. d. (jeigu dirbama 5 d. d. per savaitę) arba 48 d. d. (jeigu dirbama 6 d. d. per savaitę) kasmetinės atostogos	
	FN-05-07	01	Fiksuotoji norma, taikoma, kai priklauso nuo 41 d. d. (jeigu dirbama 5 d. d. per savaitę) arba nuo 49 d. d. (jeigu dirbama 6 d. d. per savaitę) kasmetinės atostogos	
Privačių juridinių asmenų projektą vykdančio personalo darbo užmokesčio išlaidos	FĮ-39-01	02	Privačių juridinių asmenų projektą vykdančio personalo vienos valandos darbo užmokesčio fiksuotasis vieneto įkainis I, R, S, A, N, L, E, H, F, G, P ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių	Privačių juridinių asmenų projektą vykdančio personalo darbo užmokesčio fiksuotųjų vieneto įkainių nustatymo tyrimas (skelbiama interneto svetainėje esinvesticijos.lt)

	FĮ-39-02	02	Privačių juridinių asmenų projektą vykdančio personalo vienos valandos darbo užmokesčio fiksuotasis vieneto įkainis C, Q, B, D, M ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių	
	FĮ-39-03	02	Privačių juridinių asmenų projektą vykdančio personalo vienos valandos darbo užmokesčio fiksuotasis vieneto įkainis K ir J ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių	
Projekto veiklas vykdančių savanorių savanoriškos veiklos nepiniginio įnašo dydis	FĮ-47-01	02	Projektą vykdančio personalo savanoriško darbo valandos fiksuotasis vieneto įkainis	Projektą vykdančio personalo savanoriško darbo įnašo fiksuotojo vieneto įkainio nustatymo tyrimas (skelbiama interneto svetainėje esinvesticijos.lt)
Privačių juridinių asmenų ir viešojo valdymo institucijų projektų dalyvių darbo užmokestis	FĮ-08-01	02	Privačių juridinių asmenų projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotasis vieneto įkainis I, R, S, A, N, L, E, H, F, G, P ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių	Privačių juridinių asmenų ir viešojo valdymo institucijų projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotųjų vieneto įkainių nustatymo tyrimas (skelbiama interneto svetainėje esinvesticijos.lt)
	FĮ-08-02	02	Privačių juridinių asmenų projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotasis vieneto įkainis C, Q, B, D, M ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių	
	FĮ-08-03	02	Privačių juridinių asmenų projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotasis	

			vieneto įkainis K ir J ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių
	FĮ-08-04	02	Viešojo valdymo institucijų projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotasis vieneto įkainis R, L, N, G, P, S, E, A, C ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių
	FĮ-08-05	02	Viešojo valdymo institucijų projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotasis vieneto įkainis H, Q, F, O, D, M ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių
	FĮ-08-06	02	Viešojo valdymo institucijų projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotasis vieneto įkainis J ir K ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių